

Kako so v Radovni pregnali hudobca

Ilustriral E. Sajovic

V dolini reke Radovne so tri vasi, ki se imenujejo Spodnja, Srednja in Zgornja Radovna. V gorah nad dolino so lepi pašniki, kamor gonijo prebivalci svojo živino na pašo.

V Srednji Radovni se pravi pri neki hiši pri Pangercu. Tam so v prejšnjih časih redili vedno precej drobnice. Blizu Pangerčevega hleva pa je, kakor je vedel povedati stari Pangerc in drugi ljudje, — prihajal iz zemlje sam hudobec, ki je zelo rad nagajal ovcam. Zlodej je prikopitljaj naravnost v hlev, potem je zažvižgal na prste, odprl vrata Pangerčevega hleva in izginil. Ko je hudoba odprl hlev, so se ovce vse prestrašene zakadile čez prag in zbežale v goščo. Bežale so, kolikor so mogle in največkrat so jih našli visoko kje na Mežaklji. Uboge živali so bile vse prepotene in silno utrujene. Večkrat je pastirju tudi kakšna zmanjkala.

Nekega dne pa je stari Pangerc ukazal domačemu pastirju, naj se v bližini hleva postavi na prežo. Ta se je res skril v bližini hleva in zapil svoj pogled naravnost v vrata, da mu pač ne bi kdo neopažen odprl vrat. Ko je pa otresal svojo čedrico in se zamislil, so se nepričakovano z velikim ropotom odprla vrata Pangerčevega hleva in glej!...

Ovce so v naglem skoku zdirjale preko praga. Ko jih je pastir hotel ustaviti z veliko gorjačo, ga je črn oven podrl na tla. Pastir je mislil, da je sama hudoba, in je ves preplašen trepetal na tleh in debelo gledal za ovcami.

Pastir Fronc se je naglo prekrižal in bil je prepričan, da je odgnal hudobo. Ko je

ležal na tleh, je občutil, da ga bolijo vse kosti in si jih je začel otipavati. Ves polomljen je odkrebsal v hišo pravit, kako ga je hudobec podrl na tla. Rekel je Pangercu: »Drugič pa sam pojdi čakati hudobo, jaz ji nisem kos.«

Vsi so se smejali staremu Froncu in ga brž spravili za peč, kjer je ležal v hladnih nočeh.

Ovce so se vse razbežale kot po navadi, čreda se je iz dneva v dan manjšala. Stari Pangerc je spoznal, da ne bo hudobcu kos, ne on ne vsa njegova družina s pastirjem vred. Na vso jezo si je natočil domačega brinjevca in ga v dušku izpil. Potem je pa dejal svoji ženi:

»Veš kaj, ženka, na nekaj sem se spomnil, tudi tebi veljajo te besede, Fronc, le dobro napni ušesa, da ti katera beseda ne uide!«

Fronc se je dvignil na peči in poslušal kakor mačka ob mišji luknji. Pangerc pa je dejal: »Vraga ne bo moč kar tako ugnati, zato sem sklenil, da ga preženemo na drug način. Izmisлил sem si, da bi ga najhitreje pregnali, če bi postavili tam, kjer prihaja iz zemlje, lepo znamenje, notri bi pa postavili kako sveto podobo ali pa križ, ker hudoba beži pred križem in svetimi znamenji.«

Rečeno, storjeno! Na tistem kraju, kjer se je zdelo ljudem in Pangercu, da prihaja hudobec iz zemlje, so postavili lepo vaško znamenje. Vanj so pa postavili lepo podobo Matere božje. Odkar stoji to znamenje, ljudje ne pomnijo, da bi se še kdaj prikazal hudobec. Pangercovo znamenje je nastalo iz potrebe, ker drugače si stari Pangerc ni znal pomagati. Hudobec ima svoje umazane prste vedno rad tam, kjer mu ni treba.

Manko Golar

Zlati gorica se ...

Zlati gorica se v jeseni
in v soncu kopljejo se trte,
smehlja se grozdje v mladem jutru,
noči s sinjino so zastrote.

Ves dan klopotci ščebetajo,
nad njimi sonce žarko raja
in z licem žarkim mesečina
po mejah se sprehaja.

In pesem čričkov se preliwa
med težko obložene brajde —
in kot neveste zale v dalji
duhte v jesensko jutro ajde.

Manko Golar

Defer veje

Defer veje
čez gorice,
sonce grozdku
greje lice.

Zasmešlja se
grozdek zlati,
smeš razlije
se po trati.

In zasliši
smeš srebrni
čriček v fiši
svoji črni.

Pa zapoje
pevček resni
sestri trti
svoje pesmi.